

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 2

КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ
ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
Шифр за ОПП: ОК 13

Мова навчання: українська

Розробник:
ГОЛОВКОВ Олександр, доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
факультету №2 ДонДУВС, к.ю.н.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 ДонДУВС
Протокол № 14 від «04» липня 2024 року

Завідувач кафедри

Олександр КОЛОМОЄЦЬ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність

Гарант

Артем САХНО

«04» липня 2024 року

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	2-й	2-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3 / 90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	14 годин	4 години
Семінарські:		
Практичні:	16 годин	6 годин
Самостійна робота:	80 годин	80 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:8

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета: підготовка висококваліфікованих професіоналів та професіоналок правоохоронної діяльності, здатних ефективно організовувати, планувати, керувати та виконувати спеціальні, оперативно-профілактичні та стабілізаційні поліцейські операції, у тому числі в умовах дії спеціальних правових режимів, забезпечуючи належний рівень публічної безпеки і порядку, захист прав і свобод людини, протидію злочинності та реагування на загрози національній безпеці.

Завдання: формування у здобувачів і здобувачок вищої освіти цілісного розуміння сутності, принципів, правових засад та категорій спеціальних і оперативно-профілактичних операцій, що здійснюються підрозділами

Національної поліції; оволодіння методологією організації, планування та управління спеціальними операціями у різних умовах оперативної обстановки, включаючи дії в межах спеціальних правових режимів; розвиток здатності до координації міжвідомчої взаємодії, залучення ресурсів та узгодження дій суб'єктів забезпечення публічної безпеки й порядку; формування навичок застосування тактичних підходів, технологій інформаційно-аналітичної підтримки та спеціальних засобів, необхідних для ефективного проведення спеціальних операцій; вироблення умінь із забезпечення законності, прав і свобод людини в процесі планування та виконання спеціальних, оперативних і стабілізаційних заходів; розвиток аналітичних і прогностичних умінь, необхідних для оцінки оперативної обстановки, виявлення загроз, прогнозування дій правопорушників і прийняття управлінських рішень; оволодіння здатністю до виконання службових завдань у межах спеціальних правових режимів, у тому числі воєнного стану, територіальної оборони та руху опору.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування ОК 8 «Вогнева і тактико-спеціальна підготовка». Компетентності сформовані під час опанування освітньої компоненти та досягнуті програмні результати можуть бути використані на третьому (науковому) рівні вищої освіти.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 7	ПРН 15	ПРН 17	ПРН 19	ПРН 20
Знати зміст, класифікацію та принципи проведення спеціальних операцій, їх завдання та правове регулювання дій поліції при проведенні операцій у мирний час та в умовах спеціальних правових режимів, у тому числі воєнного стану		+		+			+
Знати порядок організації спеціальних, оперативно-профілактичних та стабілізаційних операцій, структуру планів, вимоги до документування та звітності		+	+				
Знати особливості взаємодії з органами сектору безпеки і оборони, місцевого самоврядування та іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки	+						

Знати тактичні основи проведення операцій, види бойових порядків, функції розшукових нарядів та спеціальних груп, а також особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили), інформаційно-аналітичні системи тощо		+		+	+		
Знати принципи аналізу оперативної обстановки, оцінки ризиків, прогнозування поведінки правопорушників і розвитку подій						+	
Вміти організовувати та керувати діяльністю підрозділів під час проведення спеціальних і оперативно-профілактичних операцій		+					
Вміти координувати взаємодію суб'єктів забезпечення публічної безпеки під час планування і проведення операцій	+						
Вміти оцінювати якість виконання службових завдань, здійснювати підготовку аналітичних, довідкових та звітних матеріалів			+				
Вміти застосовувати спеціальні засоби, інформаційні системи, бази даних, використовувані в спеціальних операціях					+		
Вміти аналізувати оперативну обстановку, визначати загрози, оцінювати ризики та прогнозувати розвиток криміногенних подій						+	
Вміти проводити спеціальні поліцейські операції у межах спеціальних правових режимів, виконувати завдання територіальної оборони та руху опору							+
Вміти модифікувати тактичні та організаційні моделі проведення операцій відповідно до обстановки, ризиків та оперативних потреб				+			

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Загальнотеоретичні положення проведення спеціальних операцій.	16	2		2	12	18	2			16
Тема 2. Організація та проведення спеціальних операцій	18	2		4	12	18	2			16
Тема 3. Поліцейські операції в умовах правового режиму воєнного стану.	16	2		2	12	18			2	16
Тема 4. Організація та порядок проведення оперативно-профілактичних операцій	20	4		4	12	18			2	16
Тема 5. Характеристика окремих оперативно-профілактичних операцій	20	4		4	12	18			2	16
Усього годин	90	14		16	60	90	4		6	80

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Тема 1. Загальнотеоретичні положення проведення спеціальних операцій. Поняття і сутність спеціальних операцій. Мета, функції та завдання проведення спеціальних операцій підрозділами Національної поліції. Класифікація операцій, які проводяться підрозділами Національної поліції. Загальні принципи спеціальної тактики проведення спеціальних операцій підрозділами Національної поліції. Спеціальні тактичні принципи проведення спеціальних операцій підрозділами Національної поліції.

Тема 2. Організація та проведення спеціальних операцій. Порядок організації спеціальної операції та її етапи. Способи проведення режимно-обмежувальних та силових заходів підрозділами поліції. Тактичні основи проведення спеціальних операцій органами поліції. Розшукові наряди, групи бойового порядку поліції, їхні види, призначення й забезпечення.

Тема 3. Поліцейські операції в умовах правового режиму воєнного стану. Ключові повноваження поліції в умовах правового режиму воєнного стану. Специфіка поліцейських операцій в умовах правового режиму воєнного стану. Особливості проведення стабілізаційних заходів (операція «Стабілізація»). Взаємодія з іншими структурами сектору безпеки та оборони України під час проведення поліцейських операцій в умовах правового режиму воєнного стану.

Тема 4. Організація та порядок проведення оперативно-профілактичних операцій. Загальнотеоретичні положення проведення оперативно-профілактичних операцій. Підготовка та організація проведення оперативно-профілактичних операцій. Типовий план організації та проведення оперативно-профілактичних операцій. Порядок збору, опрацювання й подання звітів за результатами проведення оперативно-профілактичних операцій.

Тема 5. Характеристика окремих оперативно-профілактичних операцій. Характеристика оперативно-профілактичних операцій, що проводяться підрозділами кримінальної поліції. Характеристика оперативно-профілактичних операцій, що проводяться підрозділами превентивної діяльності. Характеристика оперативно-профілактичних операцій, що проводяться підрозділами патрульної поліції.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- методи моделювання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	40	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні заліку/екзамену застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки

1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).
------	--	---	--

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Поліцейська діяльність : підручник / С. С. Вітвіцький, В. С. Тулінов, О. М. Мердова та ін.; за заг. ред. проф. С. С. Вітвіцького. – Київ : ВД Дакор, 2021. 372 с.
2. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/676/1/%D0%A2%D0%A1%D0%9F_2018.pdf
3. Тактико-спеціальна підготовка : навч. посіб. / О.Г. Комісаров, А.О. Собакаръ, Е.Ю. Соболю, О.С. Юнін та ін. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с. URL : <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/573/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A2%D0%A1%D0%9F.pdf>

Допоміжні

1. Болоташвілі З.У., Головков О.М., Бур'ян І.В. Окремі аспекти застосування поліцейських заходів примусу. *Правовий часопис Донбасу*. 2023. №3(84). С. 19-24.
2. Болоташвілі З.У., Головков О.М., Бур'ян І.В. Окремі особливості застосування поліцейських превентивних заходів. *Правовий часопис Донбасу*. 2023. №4. С. 47-53.
3. Болоташвілі З.У., Головков О.М., Бур'ян І.В. Правове регулювання застосування вогнепальної зброї поліцейськими. *Українська поліцейстика*. 2023. №3-4. С. 8-14
4. Бурангулов А.В. Щодо визначення поняття спеціальної операції: теоретико-правовий аспект. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. №2. С. 111-114.
5. Гаврикова, Ю. Ю. Поняття та сутність цільових оперативно-профілактичних операцій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* : серія: Право / голов. ред. Ю.М. Бисага. Ужгород : Гельветика, 2013. Т. 2. Вип. 22. Ч. 2. С. 172–175.

6. Головков О.М., Олексієнко С.В., Скрипка О.М. Актуальні питання удосконалення різновидів службової підготовки поліцейських. *Вісник УжНУ. Серія «Право»*. 2024. Вип. №83. Т. 2. С. 185-192.

7. Лекція до теми №7 «Тактичні основи діяльності працівника поліції під час проведення спеціальних операцій» з навчальної дисципліни «Організація і тактика превентивної діяльності в органах Національної поліції» для курсантів, студентів денної та заочної форми навчання. Одеса, 2017. 54 с.

8. Ситник В. А. Визначення спеціальної операції в теорії правничих наук. *Форум права*. 2014. №2. С. 403-408.

9. Словник професійної термінології для майбутніх фахівців Національної гвардії України (до курсу «Українська мова за професійним спрямуванням») / Уклад.: М.П. Вовк, Р.С. Троцький, В.С. Молдавчук, О.В. Чуприна, О.А. Блінов, С.І. Шепель; за ред. А.О. Пожидаєва. К.: НАВС України, 2016. 156 с.

Нормативно-правові акти

1. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 27 квітня 2020 року № 357. *Офіційний вісник України*. 2020. №41. Ст. 1345.

2. Про затвердження Інструкції про організацію та порядок проведення поліцейських операцій з розшуку і затримання озброєних та інших осіб, які вчинили суспільно-небезпечне діяння: Наказ МВС України від 09 жовтня 2017 року №841дск (нормативно-правовий акт вивчається лише здобувачами вищої освіти, які мають відповідний доступ до службової інформації).

3. Про затвердження Інструкції про порядок і тактики дій при веденні плану «Перехват» : наказ МВС України від 2 лютого 2013 року № 141 дск (нормативно-правовий акт вивчається лише здобувачами вищої освіти, які мають відповідний доступ до службової інформації).

4. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності : Наказ МВС України від 10 грудня 2015 року №1560. *Офіційний вісник України*. 2016. № 6. Ст. 319.

5. Про затвердження Настанови про дії органів, підрозділів внутрішніх справ, з'єднань, військових частин внутрішніх військ, вищих навчальних закладів МВС України з ліквідації масових заворушень: наказ МВС України від 11 листопада 2003 року № 1345 дск (нормативно-правовий акт вивчається лише здобувачами вищої освіти, які мають відповідний доступ до службової інформації).

6. Про затвердження Порядку організації проведення профілактичних заходів: наказ Національної поліції України від 27 грудня 2016 року №1377

7. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379 (із наступними змінами та доповненнями).

8. Про організацію та порядок проведення оперативно-профілактичних заходів: наказ МВС України від 04 липня 2008 року №324.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-комунікаційна система «МІА: Освіта»
<https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=16>